

■ هدی رضوانی
شیوع ویروس کرونا و بروز یک بحران جهانی باعث شده تا افشار مختلف جامعه با توجه به مقتضیات طبقاتی که در آن قرار دارند دچار مشکلاتی شده و در مواجهه با این مشکلات رفتار بخصوصی از خود بروز بدهند. همچنین دولت نیز به عنوان یک رکن اصلی جامعه در مواجهه با این بحران واکنش‌های مختصی خود را بروز داده که مجموعه واکنش‌های دولت و افشار مختلف جامعه می‌توانند در نهایت روندی را برای خروج یا ماندن در این بحران مطرح نمایند. سامک زند رضوی، دکترای جامعه‌شناسی و استادیار پژوهش‌های دانشگاه شهید باهنر کرمان در گفت‌وگویی با هفته‌نامه پاسارگاد ضمن بررسی افشار مختلف جامعه و مواجهه آن‌ها با بحران کرونا، واکنش هر یک از این طبقات اجتماعی را بررسی کرده است.

■ در مواجهه با بحران کرونا چه نوع طبقه‌بندی از جامعه می‌توان ارایه داد؟

از منظر دانش جامعه‌شناسی، جمعیت مردم مجموعه‌های یکپارچه نیستند و به ۳ طبقه اجتماعی تقسیم می‌شوند: طبقه بالا؛ که معمولاً صاحبان سرمایه هستند و ممکن است در بخش صنعت، کشاورزی و... فعال باشند یا سرمایه خصوصی، دولتی و خصوصی را تشکیل دهند. معمولاً مدیران هم در طبقه بالا قرار می‌گیرند. بعد از آن طبقه متوسط است که در دو گروه اصلی طبقه‌بندی می‌شود: طبقه متوسط دستمزد بگیر یا کسانی که فروشنده نیروی کار هستند و طبقه متوسطی که به طور مستقل کار می‌کنند، یعنی کارفرمایی ندارند که از اودستمزد بگیرند اما ممکن است اعضای خانواده و یا دیگران برای دریافت مزد با او همکاری کنند. معمولاً کارکنان مستقل به طور دائمی کارکنان زیادی ندارند. طبقه سوم هم طبقه پایین جامعه است که عموماً فروشنده‌های نیروی کارند و گروه دیگر زانی سرپرست خانوار و فروشنده کار هستند. عده دیگر هم به دلایلی از کار افتاده هستند و قادر به کار نیستند. بنابراین بحران کرونا را نمی‌شود تحلیل کرد مگر اینکه تحلیل ما درون یکی از این طبقات اجتماعی قرار بگیرد.

■ در کنار این طبقات اجتماعی آیا دولت را هم می‌توان در مواجهه با ویروس کرونا به عنوان یک گروه دینفع در نظر گرفت؟

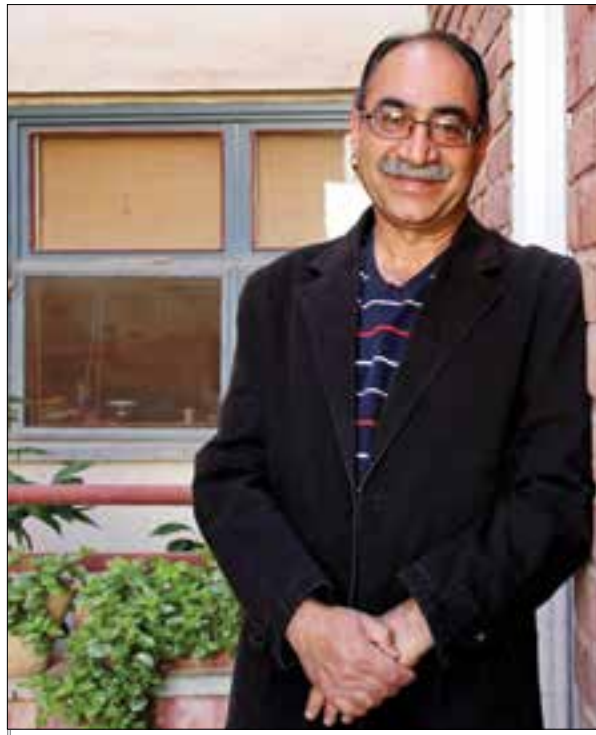
بله، مجموعه دیگری را هم در کنار این سه طبقه اجتماعی می‌توان معرفی کرد و آن دولت است. دولت به عنوان یک سازمان ادعا دارد که بر فراز طبقات اجتماعی قرار داشته و سعی دارد ایجاد نظم کند و اختلافات پیش آمده در میان طبقات اجتماعی را مدیریت و امنیت را تأمین کند. بنابراین سازمان

عکس: لاله خواجوی | پاسارگاد

دکترای جامعه‌شناسی و استادیار دانشگاه باهنر کرمان در گفت‌وگو با پاسارگاد:
دولت در بحران کرونا نباید طبقات بالای جامعه را حمایت کند

دولت را هم باید در نظر بگیریم. فقط یادمان باشد این سازمان دولت خودش به عنوان یک سازمان، منافعش دارد و این منافع خیلی مهم است و توضیح خواهم داد در بحران کرونا چگونه خودش را نشان می‌دهد.
■ هر یک از این طبقات اجتماعی که از آنها نام بردید در مواجهه با بحران کرونا به سراغ چه دستاویزهایی می‌روند؟
در چنین بستری یک‌سری مفاهیم کلیدی وجود دارد که در دوره بحران استمرار دارد و طبقات اجتماعی و دولت از آن استفاده می‌کنند و باید به این کلمات دقت داشت چرا که بعنا اثرات خودشان را نشان خواهند داد. به عنوان مثال یکی از مفاهیم کلیدی که طبقات بالا و صاحبان سرمایه از آن استفاده می‌کنند، ورشکستگی است. آن‌ها دایم در ادبیات خود نگران این هستند که وضعیت فعلی به مرحله ورشکستگی برسد. هم‌زمان تلاش دارند که تولید خود را حفظ کنند و در صورت امکان خط تولید خود را عوض کنند تا بتوانند سود بیشتری ببرند. این طبقات بالا مثل شرکت گل‌گهر سیرجان مجموعه‌ای هستند که مدیران اصلی و سهامداران آن مجموعه پولی را وارد این چرخ کرده‌اند و بخشی از آن به ماشین‌آلات و ابزار و بخشی را هم برای پرداخت دستمزد استفاده می‌کنند. انتظارشان این است پولی که به دست می‌آورد به مراتب از پولی که ابتدا وارد کار شده بیشتر باشد. اگر آن پولی که به دست می‌آورد زیادت از پول برود می‌باشد، کار را ادامه می‌دهند حتی اگر کرونا جریان داشته باشد. اما به محض اینکه احساس بکنند پولی که وارد (سرمایه‌گذاری) کردند در خرید نیروی کار و تجهیزات، برگشت کمتری دارد، بلافاصله اعلام ورشکستگی می‌کنند و دیگر کار نمی‌کنند. این کار آن‌ها قانونی هم هست و کسی به آن‌ها خرده نمی‌گیرد. اما اگر کارگران اعتصاب کنند و بگویند کار نمی‌کنیم حتی برای مدت کوتاهی، محرم شده‌اند می‌شوند. در حقیقت ورشکستگی همان معنی اعتصاب را دارد اما به شکلی دیگر؛ یعنی من حاضر به ادامه کار در این وضعیت نیستم. متأسفانه ورشکستگی در قانون ما قابل قبول است اما اعتصاب غیرقابل قبول و البته نباید این‌طور باشد.
■ با این حساب برای طبقه متوسط و طبقه پایین نیز باید مفاهیم کلیدی وجود داشته باشد در مواجهه با کرونا؟

بله، مفهوم کلیدی طبقه بالا همانطور که گفتیم، حفظ تولید و اشتغال است و برخی از آن‌ها به فکر اعلام ورشکستگی هستند. در مورد طبقه متوسط، شعار در خانه بمانید و اصطلاح دور کاری معمول شد و مورد استفاده قرار گرفت. این گروه مخصوصاً کارکنان مستقل در این طبقه، مفاهیمی که استفاده کردند شبیه ورشکستگی بود اما بسیاری از این کارکنان مستقل احتمالاً حالا مدارا کرده و سعی کردند کارکنان خود را حفظ کنند. نکته مهم این است که این دو طبقه اجتماعی در این دو ماه آن‌قدر پس‌انداز داشتند که بتوانند اوضاع را با مدیریت بگیرند. در طبقه پایین وضعیت دشوار است؛ چه طبقات پایین دستمزد بگیر و چه افراد بیکار، زنان سرپرست خانوار و از کار افتاده‌هایی که چتر حمایتی ندارند. در بین این افراد کسانی که شاغل‌اند نگران اجاره هستند و کسانی که مستاجر هستند مشکل دارند. با گرفتن قرض از آسمايان دچار بدهی شدند و به دشواری می‌توانند اوضاع را بگذرانند.
■ دولت در چنین وضعیتی از چه مفاهیم کلیدی استفاده کرد؟
دولت طرف را اعلام کرد که طرح نادرستی است؛ مشاغل را به مشاغل پرخطر و کم‌خطر تقسیم کرد و اعلام کرد مشاغل پرخطر تعطیل

به ۱۲ ساعت که بیشتر در خانه بمانند و کمتر سوار سرویس‌های سلوغ شوند و درخواست پرداخت معوقات و... از طرف دیگر در اعتراض خود احتیاط هم می‌کنند. چرا که تعداد بیکاران در جامعه بسیار زیاد است و اشتغال روند نزولی دارد و اضطرابی حاصل از احتمال بیکاری، نبود پس‌انداز، مسئله امراض معاش خانواده و مستاجری سبب می‌شود این افراد احتیاط کنند و گاهی حتی اعتراضات خود را در نیمه رها کنند.
نحوه کنش‌گری دستگاه‌های اداری دولت هم به دلیل نبود یک راهبرد از ابتدا محل نقد بوده است. از همان روز اول مطرح شد چرا شهر قم را قرظینه نکردند؟ کسانی که این سؤال را می‌پرسند، فراموش می‌کنند که ما یک حکومت دینی داریم و در تاریخ بشر برخورد حکومت‌های دینی با علم، معمولاً برخوردی دینی بوده است و آنجایی که مانند بحران کرونا، بایستی تصمیم علمی بگیرند، برخورد دینی می‌کنند و چهل روز طلایی را از دست می‌دهیم. برخورد حکومت دینی با علم؛ دینی و برخوردش با دین؛ سیاسی است که متأسفانه مرادوه آن‌ها را برعهده بگیرد.
■ هر طبقه اجتماعی چگونه با وضعیت کرونا برخورد کرده و دولت چطور؟
برپایه شواهد، کنش‌گری طبقه بالا از یک طرف حفظ خود از احتمال بیماری با همه امکانات ممکن و از طرف دیگر تلاش در سهیم‌شدن در بودجه اضطراری بحران کروناست، به شکل‌های گوناگون سهم خود را طلب می‌کنند. نحوه کنش‌گری طبقه متوسط در دوران بحران اما خیلی جالب و نوآورانه است. استفاده کاربردی از شبکه‌های اجتماعی، ترجمه و ساخت و توزیع کلیپ‌های علمی بهداشتی همراه با شوخی و... خطری که در این کنش‌گری وجود دارد، انتشار اخبار نادرست است. این فعالان اجتماعی در این طبقه هنوز قانع نشده که قبل از انتشار اخبار به محتوای آن‌ها توجه کنند و راستی‌آزمایی انجام دهند. مهم‌ترین خدمت فعالان این طبقه، دو شعار کلیدی «در خانه بمانیم» و «برای حفظ جان والدین خود فاصله فیزیکی رازعایت کنیم» است.
نحوه کنش‌گری طبقه کارگری نیز وضعیت دوگانه دارد. از یک طرف تجمع و اعتراض است به خاطر ساعت کاری و شیفت‌بندی مثلا از ۸ ساعت

کارشان از بین رفت و آن‌ها از مستأصل‌ترین افراد در شرایط کنونی هستند. اما طبقه پایین و کارگران روزمزد دشواری‌های بسیاری را تجربه می‌کنند. کارگران روزمزد مهاجر افغانستانی از همه بدتر هستند. به این دلیل که حتی بسته‌های حمایتی دولت شامل حال آن‌ها نمی‌شود. مسئله دغدغه این بخش از طبقه کارگر به صورت روزانه است. امکان پذیر است؟ فواصل فیزیکی ضروری حفظ می‌شود؟ آیا رعایت بهداشت محیط کار (مثل ماسک و دستکش) را کارفرما در اختیارشان می‌گذارد؟ بی‌توجهی کارفرما آن‌ها را به اضطراب دائمی دچار می‌کند. خانواده آن‌ها نگران سلامتی این افراد هستند و رنج احتمال مرگ نزدیکان در خانواده‌هایی طبقه کارگر زیاد است، در همین زمان هم عده‌ای در این گروه بی‌خیالی از سر ناچاری را انتخاب کرده‌اند.
اگر بخواهیم اثرات کرونا روی فعالیت‌های دولت را بررسی کنیم باید بگویم تلاش کردند که از صندوق ذخیره ارزی پول در بیاورند. یعنی یک میلیارد دلار خارج کنند و این مبلغ عوض اینکه بعد از سیستم خدمات بهداشتی درمانی، به طبقه کارگر به حساب سازمان‌های بزرگ صنعتی و معدنی خاص واریز می‌شود که لابی و بهانه‌هایی برای دسترسی و جذب این بودجه دارند. بخشی از آن صرف فعالیت‌های روزمره کند و در این شرایط عملاً حیف و میل شود. آخرین تصمیمی هم که دولت گرفته اعلام شهرهای با وضعیت سفید است که می‌توان در آن‌ها فعالیت‌ها را به حالت عادی برگرداند. یعنی می‌خواهد رهاسازی و انجام دهد که خطرناک است. پیشنهاد من این است که برگردیم به مفاهیم اصلی بین‌المللی در مدیریت بحران کرونا و مفاهیم را به درستی استفاده کنیم. نیاز داریم به بحث فاصله فیزیکی، استفاده از ماسک و دستکش کافی و منظم در محیط کار به هزینه کارفرما، به اینکه مردم اطمینان حاصل کنند وقتی به خانه برمی‌گردند، خانواده‌شان در آرامش است. بنابراین باید مدارس و دانشگاه‌ها تا پایان سال جاری بسته نگه داشته شود. بایستی دستمزد را پرداخت کنند و کارفرما آن را به عهده دستمزد آن‌ها در شرایط تورم‌زدند و اگر دولت می‌خواهد کمکی به طبقات بالا بکند، بایستی پرداخت حق بیمه کارکنان آن‌ها را برعهده بگیرد یا پرداخت بیمه کارکنان موقت اجرا و اخراج آنها ممنوع شود. چرا که آن‌ها سرمایه‌های انسانی این کشور هستند و دولت نباید همیشه طبقه بالا را حمایت کند.

همه با هم کرونا را شکست می‌دهیم

از مراجع غیر ضروری در این هفته خودداری کنید

کلینیک دندانپزشکی مهرگان
Mehregan Dental Clinic

- کاشت دندان
- ایمپلنت
- درمان ریشه
- لمینیت
- عصب کشی
- روکش فول سرامیک
- زیبایی و سفید کردن دندان با استفاده از لیزر

ترمیم
جرم‌گیری
جراحی
دندانپزشکی کودکان
جراحی دندان عقل

تیمها مرکز دارای اتاقهای ایزوله با فشار منفی و تخلیه هوای داخلی هر ۷ دقیقه یک بار

ارائه درمان‌های اورژانسی مطابق پروتکل‌های وزارت بهداشت

مجرب به اتاق استریل مرکزی
استفاده از پکتهای یکبار مصرف برای بیماران به صورت مجزا
مجرب به رادیولوژی دیجیتال دندان

نشانی: سیرجان - خیابان شریعی - کوچه اعلاء (حاج رشید) کوچه جنب بهزیستی
تلفن: ۴۲۲۰۳۱۷۱ - ۴۲۲۰۳۱۷۲
mehrgan_dental_clinic

برگ سبز و سند خودرو سواری ۴۰۵ رنگ سفید
روغنی به شماره پلاک ۴۵ص ۵۱۱-۷۵ و شماره شاسی: **NAAM31FE2HK089998** و شماره موتور: **164B0160441**
به نام سعید سلیمان نژاد به شماره ملی: ۳۰۶۰۱۵۵۷۷۱
مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد

بازاریاب آقا با حداقل مدرک دبیرم و حداکثر ۳۰ سال سن جهت کار در شرکت کوکا کولای مشهد (دفتر سیرجان) با حقوق ثابت، بیمه و پور سانت نیازمندیم
تلفن: ۴۲۲۹۸۰۴۵

برگ سبز و سند خودرو وانت پیکان مدل ۹۳
رنگ سفید شیری روغنی
به شماره موتور: **118P0037034**
و شماره شاسی: **NAAA36AAXDG932997**
و شماره پلاک: ۷۵-۸۷۱ص ۳۸
به نام شرکت فراساختار سمنگان به شماره ملی: ۱۰۸۶۰۵۳۲۹۰۹
مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد

به یک نفر خانم مجرد دارای مدرک فوق دبیرم به بالا جهت کار در دفتر پیشخوان خیابان انقلاب دعوت به همکاری می‌شود. **مراجعه حضوری**
آدرس: میدان شهرداری، خیابان انقلاب نبش کوچه صاحب‌الزمان **دفتر پیشخوان نوین ارتباط**

به تعدادی نیروی خدماتی خانم جهت کار در **بیرون بر زعفران** با حقوق ماهیانه ۱ میلیون تومان به صورت یک شیفت نیازمندیم
۰۹۳۶۹۹۰۸۳۶۶

باغچه ۳۰ و ۴۰ قصبی
حصار کشی شده در روستای سعادت‌آباد (هماشهر) به فروش می‌رسد
۰۹۱۹۵۵۰۶۴۱۷

به یک نیروی کار آقا با روابط عمومی بالا، (سن ۱۹ تا ۲۷ سال، مجرد) با ضمان معتبر جهت کار در فروشگاه نیازمندیم.
۰۹۳۶۳۴۵۷۸۳۹

به یک شاگرد و یک استادکار درب و پنجره سازی جهت کار در درب و پنجره سازی آهنی نیازمندیم
۰۹۱۳۹۵۶۶۳۹۸

به یک نفر فروشنده خانم در شیفت شب با ساعت کاری ۴ عصر الی ۱۱ شب جهت کار در **بیرون بر زعفران** نیازمندیم
۰۹۳۶۹۹۰۸۳۶۶

به یک نفر **آشپز جوان مسلط به کوبیده پیچی** با حقوق ماهیانه ۲/۵ میلیون تومان با بیمه و مرخصی نیازمندیم
۰۹۳۶۹۹۰۸۳۶۶

برگ سبز خودرو سواری پژو ۲۰۶ سفید تیپ ۵ به شماره موتور **172B0031018** و شماره شاسی **NAAP13FE3HJ253960** و شماره انتظامی **۸۶۴-۷۸-ایران-۷۵** به نام مهدی شیروانی به شماره ملی ۳۰۶۰۵۲۶۱۷۶ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد

سند خودرو سواری جک رنگ سفید روغنی به شماره موتور **HFC4GB23DH3361925** و شماره شاسی **NAKNF752XHB100213** به نام مهدی صفورا صفوری منش با شماره ملی ۲۸۷۵۷۷۶۷۱۲ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد